

Sygn. akt I CSK 869/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa C. Spółki z o.o. w O.

przeciwko J. R.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 79/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600 (trzy
tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód C. sp. z o.o. w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. R. kwoty 226 680 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną niewykonaniem umowy o dzieło, dotyczącej obróbki mechanicznej wałów wiatraka. Pozwany podniósł szereg zarzutów, m.in. zarzut przedawnienia roszczenia z uwagi na upływ terminu 2-letniego biegnącego od dnia, kiedy dzieło powinno zostać wydane powodowi.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. oddalił powództwo, przyjmując, że umowa miała charakter umowy zlecenia, która nie została wprawdzie należycie wykonana i roszczenia z niej wynikające nie uległy przedawnieniu lecz powód nie wykazał wysokości poniesionej szkody.

Wyrokiem z dnia 15 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie uwzględnił apelację powoda i zmienił wyrok Sądu Okręgowego zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 226 680 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 grudnia 2012 r. i kosztami procesu. Przyjął, że umowa stron miała charakter umowy o dzieło i wynikające z niej roszczenia przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane - od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane. Sporne wały nie zostały oddane powodowi w terminie wyznaczonym na dzień 10 listopada 2010 r. Nie doszło jednak do przedawnienia roszczenia powoda z uwagi na przerwanie biegu przedawnienia przez uznanie długu (obowiązku wydania dwóch wałów) przez zatrudnioną w firmie pozwanego A.K., która prowadziła ze stroną powodową korespondencję w sprawie rozliczeń między stronami i reprezentowała pozwanego podczas potwierdzonego notatką spotkania z dnia 24 maja 2011 r. Jej oświadczenie o ciążącym na pozwanym obowiązku wydania powodowi dwóch wałów Sąd Apelacyjny ocenił jako uznanie niewłaściwe, będące oświadczeniem wiedzy, które nie musi być złożone przez osobę w tym celu umocowaną. W ocenie Sądu Apelacyjnego pozwany potwierdził swoim późniejszym działaniem uzgodnienia, które zapadły w dniu 24 maja 2011 r. m.in. w kwestii faktur korygujących, nigdy nie zaprzeczał, że zobowiązanie istnieje, a jedynie uzależniał wydanie dzieła od uprzedniej zapłaty wynagrodzenia.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie art. 123 § 1 pkt 2 k.c., art. 646 k.c., art. 488 § 1 i 2 k.c., art. 471 k.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 328 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z 278 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pozwany oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Jako istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia wskazał kwestię umocowania osoby składającej oświadczenie mogące stanowić niewłaściwe uznanie długu, podkreślając konieczność rozważenia, czy skuteczne może być oświadczenie złożone przez osobę nieumocowaną i działającą samowolnie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym.

Skarżący powinien dostrzec zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację prawną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen

w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Tych wymagań nie wypełniają należycie zagadnienia przedstawione przez pozwanego. Przede wszystkim formułując zagadnienia skarżący pominął wiążące Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustalenia faktyczne stanowiące podstawę orzeczenia w zakresie odnoszącym się do problemu skuteczności uznania niewłaściwego, z których wynika, że p. A. K. była osobą zajmującą się w przedsiębiorstwie pozwanego współpracą z powodem i upoważnioną przez pozwanego do prowadzenia w jego imieniu ustaleń dotyczących realizacji łączącej strony umowy i związanych z nią rozliczeń, której uzgodnienia - poczynione w czasie spotkania z 24 maja 2011 r. - nie były przez pozwanego kwestionowane i zostały zrealizowane. Nie był kwestionowany także obowiązek zwrotu wałów, przeciwnie jego uznawanie pośrednio wynikało z powoływania się przez pozwanego na prawo zatrzymania. W okolicznościach sprawy nie ma więc potrzeby rozważania czy i jakie znaczenie ma uznanie niewłaściwe długu przez osobę nieupoważnioną, działającą samowolnie, takie fakty bowiem nie wynikają z poczynionych ustaleń.

Strona pozwana wносила także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazując na potrzebę dokonania wykładni art. 123 § 1 k.c. w nawiązaniu do przedstawionych przez niego zagadnień prawnych.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się

wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości oraz wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, nie publ.; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3 – 4, poz. 43). Skarżący nie wykazał aby na tle wykładni lub stosowania art. 123 § 1 k.c. w niniejszej sprawie wystąpiły poważne wątpliwości interpretacyjne. Odwołanie się do postawionych zagadnień, oderwanych od podstaw faktycznych nie stanowi wystarczającego argumentu na rzecz ujawnienia się w sprawie powołanej przesłanki przesądu.

Skargi nie można było również uznać za oczywiście uzasadnioną. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, pozwany nie przytoczył.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na wystąpienie innych przyczyn przemawiających za merytorycznym rozpatrzeniem skargi.

Z powyższych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a wysokość zasądzonych kosztów z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

